

Amnesty International Suomen osasto, vuosikertomus 2017

Vaikuttamistyön päätavoitteet

Pakolaiset ja turvapaikanhakijat: Kriisejä ja vainoa pakenevia ihmisiä suojellaan

Turvapaikanhakijoiden palautusten noustessa yhteiskunnalliseen keskusteluun, vaadimme palautusten keskeyttämistä Afganistaniin ja kyseenalaistimme turvapaikkamenettelyn oikeudenmukaisuutta niin julkisuudessa kuin päättäjä- ja viranomaistapaamisissa. Seurasimme EU:n turvapaikkajärjestelmän uudistamisen etenemistä. Yli 40 järjestön yhteinen pakolaiskiintiökampanja sai laajaa huomiota ja ministerin esittämään kiintiön korotusta, mutta esitystä ei budjettineuvotteluissa hyväksytty. Etsimme keinoja muuttaa keskustelun sävyjä ja asenteita positiivisimmaksi ja ratkaisukeskeisemmäksi. Kuntavaalikampanjassa haastoimme puolueita ja ehdokkaita lisäämään pakolaisten kuntapaikkoja, ja saimme yli 2200 ehdokasta sitoutumaan. Yli 500 näistä valittiin valtuustoon.

Tapasimme sisäministeri Paula Risikon kolme kertaa. Hän mm. vastaanotti vetoomuksen pakolaiskiintiön korottamiseksi ja tapasi myös Amnestyn Afganistan-tutkijan Anna Shean.

Lähetimme päättäjille yhteensä 15 lausuntoa, kirjettä ja vetoomusta pakolaiskampanjan teemoista. Kevään keskeisin aihe oli pakolaiskiintiön korottaminen, syksyllä palautusten keskeyttäminen Afganistaniin. Lisäksi pyrimme vaikuttamaan mm. presidentin Yhdysvaltain vierailun alla, Kreikan tilanteeseen ja EU:n turvapaikkalainsäädäntöön.

Pakolaiskiintiön nostaminen ja kuntavaalit

Kampanjaan Suomen vuosittaisen pakolaiskiintiön nostamisen puolesta sisältyi vetoomus, kannanottoja, näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, blogikirjoituksia, julkisuuden henkilöiden ja pakolaisten kokemusten esiin nostamista sekä näkyvää mainontaa Helsingin seudun liikenteen bussien kyljessä. Kampanjaan osallistui kanssamme yli 40 eri alojen järjestöä ja muuta yhteiskunnallista toimijaa.

Kampanjan sävy oli positiivinen ja sen oli tarkoitus houkutella mukaan ihmisiä, jotka vierastavat paikoin hyvin kiihkeää pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksista käytävää keskustelua. Busseja oli kampanjan kiivaimpaan aikaan liikkeellä sata kahden viikon ajan ja joissain busseissa myös tätä pidempään. Sadat tuhannet ihmiset näkivät viestimme. Vetoomus keräsi 11 581 allekirjoitusta.

Olimme aiheesta yhteydessä kaikkien eduskuntapuolueiden ja eduskuntaryhmien johtoon sekä yksittäisiin kansanedustajiin. Ihmisiä osallistettiin kiintiökampanjointiin verkkosivuilla julkaistun toimintapyynnön kautta. Kevään ja kesän ajan voimassa olevassa toimintapyynnössä ohjattiin kirjoittamaan viestejä kansanedustajille, ja kymmenet aktivistimme tarttuivatkin kynään.

Sisäministeri Paula Risikko esitti sekä kevään kehysneuvottelujen että elokuun budjettiriihen alla kiintiön nostoa vuodelle 2018 300:lla henkilöllä 1 050:een. Esitys oli varovaisuudestaan huolimatta tervetullut. Hallitus ei kuitenkaan päättänyt esittää korotusta eduskunnalle.

Lisää kuntapaikkoja

Osana kuntavaalikampanjaa viestimme näkyvästi kuntapaikoista ja teema oli esillä mm. kevätseminaarin vaalipaneelin yhteydessä. Pakolaisaiheita saatiin nostettua esiin myös tv:n vaaliväittelyissä niin ruudussa kuin sosiaalisessa mediassa. Kuntavaalikampanjassa haastoimme puolueita ja ehdokkaita lisäämään pakolaisten kuntapaikkoja, ja saimme yli 2200 ehdokasta

sitoutumaan. Yli 500 näistä valittiin valtuustoihin. Kampanjointiin ilmoittautui n. 250 aktivistia ja tukijaa eri puolilta Suomea, jotka haastoivat omien paikkakuntiensa ehdokkaita mukaan.

Palautukset Afganistaniin

Amnestyn Afganistan-raportin tehnyt tutkija Anna Shea vieraili Suomessa marraskuussa. Afganistanin palautusten keskeyttämisestä tapasimme sekä maahanmuuttovirastoa, sisäministeriötä että ulkoministeriötä, ja järjestimme avoimen keskustelutilaisuuden. Afganistan-kantaa viestittiin myös muille tärkeille sidosryhmille: yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston palautuksia valvoville virkailijoille ja eduskuntaryhmille. Työstimme yhdessä afganistanilaisten turvapaikanhakijoiden kanssa kampanjaa palautusten jäädyttämiseksi. Vuoden loppuun mennessä vetoamus palautusten pysäyttämiseksi oli kerännyt yli 13 000 allekirjoitusta, mikä on ennätys vetoamuksissa, jotka koskevat pakolaisten oikeuksia. Syksyllä ministeriltä kysyttiin eduskunnassa kirjallisessa kysymyksessä kantaa palautuksiin Afganistaniin.

Muu toiminta

Pakolaisten oikeuksia korostettiin myös vuosiraportin julkaisun yhteydessä, ja aina kun aihe oli ajankohtainen, kuten presidentti Trumpin asettamaan maahantulokieltoon liittyvässä uutisoinnissa. Amnestyn vuosiraportissa esitetty kritiikki turvapaikanhakijoiden oikeuksiin viime vuonna vaikuttaneita lakimuutoksia kohtaan nousi keskusteluun eduskunnan kyselytunnilla helmikuussa.

Turvapaikkatyö oli kevätseminaarin pääteema, joka näkyi kuntavaaliteeman lisäksi Asennetta sarvista -työpajassa. Turvassa-ydinryhmä ryhtyi työstämään kevätseminaarin Asennetta sarvista -työpajan tulosten perusteella "aktivistin ohjenuoraa" asennevaikuttamiseen.

Naisiin kohdistuva väkivalta: Tarvitaan resursseja ja koordinaatiota

Hallitus julkaisi naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman. Suunnitelma on kunnianhimoton, mutta sisältää monia tarpeellisia toimenpiteitä. Ensimmäinen viranomaisvetoinen seksuaalista väkivaltaa kokeneiden tukikeskus (ns. SERI-keskus) aloitti toimintansa Helsingissä. Budjettiriihessä turvakotipalvelut saivat 4 miljoonan euron lisärahoituksen, mikä on positiivinen, mutta riittämätön askel. Kuntatutkimuksemme antoi arvokasta tietoa kuntien väkivallan vastaisen työn tilasta ja kuntapäätäjien puutteellista tiedoista. Yli 2200 kuntavaaliehdokasta, joista yli 500 valittiin valtuustoon, sitoutui toimimaan riittävien kaikille saavutettavien, matalan kynnyksen palveluiden puolesta. Vaikutimme #metoo-kampanjan Suomen sisäryhmissä sekä eduskunnassa aiheesta käytyyn keskusteluun. Eduskunnassa jätettiin kirjallinen kysymys seksuaalisen häirinnän käsitteen laajentamisesta rikoslaissa.

Istanbulin sopimus ja resurssit

Vaikutimme monin eri tavoin Istanbulin sopimuksen kansalliseen toimeenpanosuunnitelmaan. Annoimme useita lausuntoja valtion ihmisoikeusvelvoitteista naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi. Vaadimme lisää monipuolisia, helposti saavutettavia palveluja ja niihin riittävää resurssointia. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että Suomeen tarvitaan esteetön, kaikkia naisiin kohdistuvan väkivallan uhreja palveleva, valtakunnallisesti kattava turvakotiverkosto sekä jalkautuvia ja matalan kynnyksen anonyymeja palveluita. Jälkimmäisen vaatimuksen toteuttamiseksi Amnesty tuki eri tavoin palvelukeskus Hirundon koordinoimaa hanketta, jossa kartoitettiin väkivaltaa kokeneitten paperittomien ja rekisteröitymättömien naisten palvelutarpeita Suomessa. Vaadimme myös seksuaalista väkivaltaa kokeneiden palveluiden kehittämistä, kuten tukikeskuksia, joista apua saa yhdestä paikasta. Lisäksi

vaadimme pysyvää väkivallan vastaisen työn keskusta, joka tarvitaan kehittämään, koordinoimaan ja arvioimaan kaikkien väkivallan vastaisten palvelujen vaikuttavuutta.

Elokuussa budjettiriihivaikuttamisen yhteydessä vuoden 2015 eduskuntavaalikampanjamme tavoitteisiin sitoutuneille kansanedustajille lähetettiin kirje, jossa erittelimme sekä turvakotirahoituksen että seksuaalista väkivaltaa kokeneiden palvelutarpeiden rahoituksen euromäärät.

Sosiaali ja terveystalouden uudistus

Sosiaali- ja terveystalouden ns. SOTE-uudistuksen tavoitteita koskevaa vaikuttamistyötä toteutettiin kuntakampanjoinnin ja kuntatutkimuksen kautta. Kuntatutkimuksen perusteella vain 14,5% kuntapäätäjistä piti omia SOTE-uudistusta koskevia tietojaan hyvinä. Suunniteltu laajempi kampanjointi jäi kuitenkin toteutumatta SOTE-uudistuksen jatkuvien muutosten ja koko prosessin epämääräisyyden vuoksi. Vaadimme naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseen liittyvien ihmisoikeusvelvoitteiden huomioimista SOTE-uudistuksessa kaikissa vuoden aikana antamissamme lausunnoissa.

Ihmiskauppa

Vastustimme lausunnossa uuden turvakotilainsäädännön luonnoksessa esitettyä ihmiskaupan uhrien rajaamista turvakotipalvelujen ulkopuolelle. Olimme mukana ihmiskaupan vastaisen verkoston kannanotossa, jossa vaadittiin ihmiskaupan uhreille vahvempaa suojelua Suomessa. Asiantuntijamme on osallistunut ihmiskaupan vastaisen järjestöverkoston ja yhdenvertaisuusasiain valtuuskunnan ulkomaalaisasioiden jaoston kokouksiin.

Kuntatyö

Amnestyn kuntatutkimus julkaistiin tammikuussa. Tutkimuksen toteutti FT Satu Lidman Amnestyn toimeksiannosta yhteistyössä osaston työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa. Tutkimus toteutettiin nyt toista kertaa (ensimmäinen 2005–2006). Nyt tehdyn tutkimuksen mukaan kuntapäätäjien tiedoissa naisiin kohdistuvasta väkivallasta on edelleen vakavia puutteita. Sen seurauksena väkivaltaa ehkäiseviä ja torjuvia toimenpiteitä ei ohjata poliittisilla päätöksillä ja ohjelmilla, ja olemassa olevat toimenpiteitä ei resursoida riittävästi tai niitä ei lainkaan huomioida kuntien budjeteissa. Eri vähemmistöjen tarpeita ei kuntatason väkivaltapalveluissa huomioida. Myöskään nuoria naisia/tyttöjä, vanhuksia, vammaisia tai seksuaalista väkivaltaa kokeneita ei systemaattisesti huomioida. Positiivista kehitystä verrattuna 2005–2006 tehtyyn kuntatutkimukseen oli, että moniammatillinen MARAK-työskentely on laajentunut merkittävästi, ja että moniammatillisuutta pidetään hyödyllisenä työskentelymuotona.

Kuntavaalikampanjassa haastoimme kuntavaaliedokkaita sitoutumaan naisiin kohdistuvan väkivallan vastaiseen työhön. Ehdokkaita kontaktoitiin aktivismin, viestinnän ja digimarkkinoinnin keinoin. Kampanjan aikana yli 2200 kuntavaaliedokasta, joista yli 500 valittiin valtuustoihin, sitoutui toimimaan sen puolesta, että heidän kunnissaan on riittävästi kaikille saavutettavia, matalan kynnyksen palveluita väkivaltaa kokeneille naisille.

Asiantuntijamme haastatteli puoluejohtoa kuntien naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisista velvoitteista Musiikkitalolla järjestetyssä Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan kuntavaalipaneelissa. Kevätseminaarissamme sekä aktivistit että paneeliimme kutsutut poliitikot saivat mahdollisuuden kommentoida kuntatutkimuksen tuloksia. Eri paikkakunnilla aktivistit jalkautuivat vaalitalaisuuksiin ja esittivät kysymyksiä ehdokkaille kuntatutkimuksen pohjalta.

Seksuaalinen väkivalta

Käynnistimme muiden Pohjoismaiden osastojen kanssa seksuaalirikoksiin keskittyvän kansainvälisen projektin toista vaihetta. Projekti on jatkoa osastojen vuosina 2008 ja 2010 tekemää raporttia ja kampanjaa raiskauslainsäädännöstä ja käytännöistä. Projektissa tutkitaan miten

suostumusperustaisuus lainsäädännössä vaikuttaa yhteiskunnalliseen ja juridiseen ymmärrykseen raiskauksesta ihmisoikeusloukkauksena. Lisäksi tutkitaan, edistääkö suostumusperustaisuus uhrin oikeuksia.

#metoo-kampanja sai Suomessa useita sisarryhmiä, joissa tutkittiin ja paljastettiin seksuaalisen häirinnän ja väkivallan laajuus Suomessa. Amnestyn asiantuntija oli taustavaikuttajana #memyös-ryhmässä, mutta olimme myös aktiivisia #dammenbrister-ryhmässä.

Vaino

Marraskuussa julkistettiin teos *Varjosta valoon* – eron jälkeisen vainon tunnistaminen, katkaisu ja uhrien selviytymisen tukeminen, johon myös Amnestyn asiantuntija kirjoitti yhdessä kolmen vapaaehtoisen kanssa. Teos on ensimmäinen suomalainen kirja, joka kokoaa yksiin kansiin sekä juridista että psykologista tietoa tyypillisesti naisiin kohdistuvasta eron jälkeisestä vainosta. Kirja on osa Varjo-hanketta ja sen julkaisi Ensi- ja turvakotien liitto.

Joku raja! -työvaliokunta

Naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisessa työssä asiantuntijoista sekä järjestö- ja verkostokumppaneista koostuva Joku raja! -työvaliokunta on ollut keskeinen vaikuttamistyön suunnittelun ja toteuttamisen foorumi. Vuonna 2017 työvaliokunta kokoontui neljä kertaa, ja kasvoi osallistujamäärältään edellisiin vuosiin verrattuna.

Ihmiseltä ihmiselle: Ihmisoikeuspuolustajat ja yksilötyö

Brave-kampanjan ja suomalaisen ihmisoikeuspuolustajan Sakris Kupilan kanssa tehdyn yhteistyön kautta ihmisoikeuspuolustajien tilanne ja Suomen translain ongelmat saivat laajaa huomiota niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Vuoden aikana kuulumme hyviä uutisia useista henkilöistä, joiden puolesta olemme toimineet. Venäläinen mielipidevanki Ildar Dadin ja uzbekistanilainen mielipidevangit Mohammed Bekzhanov ja Erkin Musaev vapautettiin. Thaimaalaisia ihmisoikeuspuolustajia, joiden joukossa oli myös Amnestyn Thaimaan osaston puheenjohtaja Pornpen Khonkachonkiet, vastaan nostetut syytteet kunnianloukkauksesta hylättiin. Women of Don -järjestön johtaja, ihmisoikeuspuolustaja Valentina Cherevatenkoa vastaan ns. foreign agents -lain nojalla nostetut syytteet hylättiin Venäjällä. Yhdysvalloissa pakolaisperheet vapautettiin Berksin säilöönottokeskuksesta, ja Chelsea Manning vapautui presidentin armahduksella. Keskenmenon johdosta murhasta epäiltynä vangittua Beléniä vastaan nostetut syytteet hylättiin Argentiinassa. Amnestyn Turkin osaston johtaja Idil Eser ja muut hänen kanssaan tutkintavankeuteen joutuneet ihmisoikeuspuolustajat vapautettiin takuita vastaan.

Brave-kampanja

Keväällä käynnistynyt Amnestyn kansainvälinen Brave-kampanja ihmisoikeuspuolustajien ja heidän työnsä tukemiseksi on keskittynyt yksittäisten henkilöiden puolesta tehtävään työhön.

Sakris Kupila ja translaki: Sakris Kupila on suomalainen, transtaustainen mies, joka on kampanjakumppanimme niin globaaleissa, Eurooppaa koskevissa kuin Suomen osaston omissa kampanjoissa. Kaikkia yhdistää tavoite Suomen translain muuttamiseksi itsemääräämisoikeutta kunnioittavaksi ja sukupuolen juridinen vahvistaminen ihmisoikeusperustaiseksi.

Translaki oli pääteemana kesän lukuisissa Pride-tapahtumissa ympäri Suomen. Kupila puhui Pride-tilaisuuksissa Helsingissä ja Lahdessa sekä Pirkanmaan Priden pääjuhlassa. Eri Pride-tapahtumiin osallistui noin 80 aktivistia. Pride-tapahtumien lisäksi Kupila puhui kesällä Norjassa Nordic Youth Conference -paneelissa ja mielenilmauksessa Suomen suurlähetystöllä Oslolla.

Kesällä Amnestyn Britannian osasto organisoï kampanjan, jossa Kupilan allekirjoittaman toimintapyynnön perusteella yli 16 000 ihmistä lähettivät sähköpostia pääministeri Juha Sipilälle. Britanniassa Kupilan nimissä on lähetetty useita kirjeitä Amnestyn tukijoille, Kupila on "ottanut haltuunsa" Britannian Amnestyn Instagram-tilin ja häntä on haastateltu kansainväliseen mediaan. Joulukuussa osoitettiin mieltä Suomen Lontoon suurlähetystön edessä; dinosaurusasuihin pukeutuneet aktivistit ilmensivät sitä, miten vanhentunut translakimme on.

Myös Tukholmassa aktivistit osoittivat mieltään suurlähetystön edessä joulukuussa. Kaikissa maissa, joissa mielenosoituksia Suomen suurlähetystön edessä on pidetty, lähetystö on myös ottanut Amnestyn delegaation vastaan. Brave-kampanjointia Kupilan rinnalla Suomen translain muuttamiseksi on tehty ympäri maailmaa, Venäjältä Espanjaan, Australiasta USA:han. Kupila on myös vierailut lukuisissa Amnesty-osastoissa eri maissa. Eri osastot ovat keränneet nimiä vetoomuksiin ja lähettäneet Kupilalle valtavan määrän ns. solidaarisuuskortteja.

Kupilan kanssa toteutettiin myös ensimmäinen tubettajayhteistyö yhdessä Maiju Voutilaisen kanssa. Video toi noin 2 000 vetoomusallekirjoittajaa ja tavoitti nuorta yleisöä, jota emme muuten tavoittaisi.

Turkkilaiset ihmisoikeuspuolustajat: Amnestyn Turkin osaston puheenjohtaja Taner Kılıç pidätettiin Izmirissä kesäkuussa yhdessä 22 muun juristin kanssa, syytettynä terroristijärjestöön kuulumisesta. Heinäkuussa kymmenen ihmisoikeuspuolustajaa pidätettiin Istanbulissa pidetyssä workshopissa. Heidän joukossaan oli Turkin Amnestyn toiminnanjohtaja İdil Eser.

Lokakuussa pidetyissä oikeudenkäynneissä İdil Eser sekä muut tutkintavankeudessa olleet ihmisoikeuspuolustajat vapautettiin takuita vastaan, mutta Taner Kılıçin tutkintavankeus jatkuu. Kaikkien yhdentoista oikeudenkäynnit jatkuvat edelleen.

Olimme koko vuoden tiiviisti yhteydessä ulkoministeriöön ja Ankaran lähetystöön ihmisoikeuspuolustajien tilanteesta. Lähestyimme presidentin ulkopoliittista neuvonantajaa, presidenttiä, pääministeriä sekä kansanedustajia, ja ulkoministeriä useita kertoja. Tietojemme mukaan ministeri Timo Soini on kirjoittanut Turkin ulkoministerille asiasta. Kansanedustaja Satu Hassi jätti asiasta pyyntömme mukaisen kirjallisen kysymyksen kesäkuussa ja ulkoministeri vastasi siihen heinäkuussa. Suomi ei ollut halukas olemaan äänekäs asiassa, mutta vakuutti käyttävänsä hiljaiseen diplomatian keinoja Turkin viranomaisiin vaikuttamiseksi.

Amnestyn aktivistit lähettivät yli 100 sähköpostiviestiä presidentti Sauli Niinistölle ja yli 80 viestiä Turkin oikeusministerille. Järjestimme lokakuussa kaksi mielenosoitusta: İdil Eserin syntymäpäiväjuhlat Kolmen sepän aukiolla sekä mielenosoituksen Turkin lähetystöllä oikeudenkäyntipäivänä. Lisäksi järjestimme virtuaalisen mielenosoituksen Kılıçin toisena oikeudenkäyntipäivänä marraskuussa. Ihmisoikeuspuolustajien vapauttamista ja heitä vastaan nostettujen syytteiden hylkäämistä vaativaan verkkovetoomukseen oli vuoden lopussa kertynyt reilut 21 000 nimeä.

Kansainvälinen Kirjeitä vapaudelle -kampanja: Kampanjassa toimimme yllä mainittujen tahojen lisäksi jamaikalainen ihmisoikeuspuolustaja Shackelia Jacksonin puolesta. Vetoomuksiin kerättiin yhteensä 45.517 allekirjoitusta ja solidaarisuusviestejä lähetettiin yhteensä 660 kappaletta.

Koulujen kirjemaraton toteutettiin jo toista vuotta peräkkäin suomeksi sekä ruotsiksi. Kirjeitä ja kortteja kirjoitettiin Suomen translain muuttamisen puolesta, sekä ihmisoikeuspuolustajien tukemiseksi ja poliisiväkivallan lopettamiseksi Jamaikalla. Kampanjaan osallistui 69 koulua ja 3358 yläkoulun ja toisen asteen oppilasta.

Ihmisoikeuspuolustajaohjeet: Selvitys ulkoministeriön ihmisoikeuspuolustajia koskevan ohjeistuksen toimeenpanosta julkaistiin loppuvuodesta. Ohjeistuksen havaittiin olleen hyödyllinen ja tukeneen lähetystöjen työtä ihmisoikeuspuolustajien kanssa. Työtä ei kuitenkaan seurata järjestelmällisesti, joten on vaikea arvioida kattavasti sen määrää ja tuloksellisuutta. Ulkoministeriön edustajat on pidetty hyvin informoituna tiettyjen ihmisoikeuspuolustajien tilanteesta ja ainakin osa pyynnöistämme on saanut aikaan konkreettisia toimenpiteitä ihmisoikeuspuolustajien tukemiseksi.

Aktivistien ja ihmisoikeuspuolustajien puolesta vedotessamme pyysimme Suomen viranomaisia toimimaan EU:n ihmisoikeuspuolustajia koskevien suuntaviivojen ja Suomen oman ohjeistuksen mukaisesti, esimerkiksi seuraamaan paikan päällä oikeudenkäyntejä. Moskovan lähetystön edustaja on osallistunut osana EU-koordinaatiota joihinkin oikeudenkäynteihin (mm. Ildar Dadin). Moskovan lähetystö myös kertoi myöntävänsä ihmisoikeuspuolustajille lähtökohtaisesti monikertaviisumeita.

Muuta: Murhatun ihmisoikeusaktivisti Jyri Jaakkolan perheen meksikolaiset asianajajat David Peña ja Karla Micheel Salas vierailivat Suomessa Maailma kylässä -festivaaleilla ja kertomassa seitsemän vuotta jatkunutta oikeusprosessia koskevasta selvityksestään. Järjestimme heille tapaamisen ulkoministeriön edustajien kanssa.

Reaktiivinen kampanjointi ja SMS-vetoomukset

Vuoden aikana toteutettiin yhdeksän reaktiivista vetoomuskampanjaa. Näistä eniten allekirjoituksia keräsivät turkkilaisten ihmisoikeuspuolustajien pidätystä (21 233 vuoden loppuun mennessä), iranilaisen Ahmadreza Djalalin kuolemantuomiota (16 455), somalialaisten poikien kuolemantuomiota (16 371) sekä Tšetšenian homovainoja (14 687) koskevat vetoomukset.

Vuoden aikana lähetettiin 20 tekstiviestivetoomusta. Kansainvälisen Brave-kampanjan myötä vetoomuksissa korostuivat ihmisoikeuspuolustajien työn tukeminen.

Muut ihmisoikeusteamme

Ihmisoikeuskasvatus: Ihmiset oppivat oikeuksistaan

Aktivoimme ja sitoutamme nuoria: Nordic Youth Conference järjestettiin kesällä Oslossa. Konferenssiin osallistui yli 50 nuorta aktivistia kuudesta pohjoismaasta. Tapahtuman teema oli Brave-kampanja. Konferenssin aikana nuoret saivat koulutusta kampanjan sisällöistä, kampanjointitavoista ja vaikuttamistyöstä. Osallistujat järjestivät konferenssin aikana mm. translain uudistamista vaativan mielenosoituksen Suomen lähetystön edustalla Oslossa.

Koulutuksen saatavuus taataan: Vuoden aikana koulutimme aktivisteja, tukijoita ja opettajia, sekä katu- ja televarainhankkijoita hyödyntäen verkko-oppimisalustaamme Adobe Connectia. Järjestimme webinaareja pakolaisten oikeuksista, naiseen kohdistuvan väkivallan vastaisesta työstä, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksista, ihmisoikeuspuolustajista, ihmisoikeuskasvatuksesta, koulujen kirjamaratonista, vaikuttamistyöstä Amnestyssä sekä taloudesta ja varainhankinnasta. Koulutukset tallennettiin verkkosivuiltamme löytyvään koulutusvideopankkiin ja niitä on katsottu yhteensä 716 kertaa.

Ihmisoikeudet tunnetaan kouluissa: Vuoden suurin koulukampanjamme oli Kirjeitä vapaudelle koulujen kirjamaraton. (Kts. Ihmisoikeuspuolustajat ja yksilötyö yllä)

Pakolaisteomainen päivätyökeräys käynnistyi syksyllä. Keräykseen tehtiin laaja ihmisoikeuskasvatusmateriaali, joka sisälsi myös toimintapyynnön kirjoittaa sisäministerille pakolaiskiintiön nostamisen puolesta sekä mahdollisuuden osallistua solidaarisuustaideteoksen tekemiseen. Päivätyökeräys ja muut koulukampanjamme olivat esillä Educa-messuilla tammikuussa.

Sateenkaariverkosto ja sukupuoleen ja seksuaalisuuteen perustuvan syrjinnän asiantuntija tuottivat yhdessä Koulukino-sivustolle ihmisoikeuskasvatusmateriaalin Tom of Finland -elokuvasta.

Vuonna 2017 kuuluimme Maailma koulussa -seminaarisarjan sekä Koulu maailmaa muuttamaan -täydennyskoulutushankkeen globaalikasvattajien verkostoon. Osallistuimme oppikirjavaikuttamistyöhön Kepan koordinoiman verkoston kautta. Verkosto suunnitteli ns. muistilistan oppikirjan tekijöille, jonka tarkoituksena on tukea uusien opetussuunnitelmien globaalikasvatus- ja ihmisoikeussisältöjen vahvistamista oppikirjoissa. Ohjeistus sisältää vinkkejä myös ihmisoikeusperustaisuuden huomioimisesta oppikirjojen tekemisessä. Alustava lista esiteltiin oppikirjantekijöille verkoston järjestämässä keskustelutilaisuudessa syyskuussa.

Seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuolten moninaisuus: Syrjintä historiaan

Translaki: (ks. myös ihmisoikeuspuolustajat ja yksilötyö) Toteutimme muiden toimijoiden kanssa Helsinki Pride -viikolla keskustelun *Legal Gender Recognition in the Nordic Countries*. Seminaarissa haastoimme poliitikot toimimaan, jotta itsemääräämisoikeus sukupuoleen toteutuisi myös Suomessa. Seminaarin avasi nykyinen perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko, ja saimme tervehdyksen myös häntä edeltäneeltä ministeriltä Juha Rehulalta.

Asiantuntijamme osallistui Women of the World -konferenssin yhteydessä järjestettyyn translakipaneeliin, eduskunnan LHBTI-verkoston järjestämään tilaisuuteen, ja Turku Pride -puistojuhlaan yhtenä pääpuhujana. Transmuistopäivänä yhteistyökumppaniemme kanssa järjestettyyn tilaisuuteen eduskuntatalon portailla Helsingissä osallistui lähemmäs 100 ihmistä. Vastaavia tilaisuuksia järjestettiin myös Lahdessa ja Jyväskylässä.

Tom of Finland -yhteistyö: Amnestyn Suomen osasto on helmikuussa ensi-iltansa saaneen Tom of Finland -elokuvan pääyhteistyökumppani. Yhteistyö sai laajaa medianäkyvyyttä. Amnestyn tiedote elokuvasta ihmisoikeustekona noteerattiin yli 30 mediassa.

Tasa-arvoinen avioliittolaki: Vuoden yksi suuri ihmisoikeusvoitto oli tasa-arvoisen avioliittolain voimaantulo. Asiantuntijamme piti juhlapuheen Lavaklubilla tasa-arvoisen avioliittolain pitkää taivalta juhlistaneessa tilaisuudessa. Amnesty oli yksi pääyhteistyökumppaneista Tahdon 2013 -kansalaisaloitteessa.

Äitiyslaki: Tuimme äitiyslakia koskevaa kansalaisaloitetta, jonka tavoite on ulottaa samat oikeudet lasta odottaville naispareille kuin mitkä koskevat heteroparikuntia. Käytännössä tärkein muutos olisi se, että naispari voi tunnustaa lapsen vanhemmuuden jo raskausaikana. Asiantuntijamme oli aiheesta kuultavana lakivaliokunnan julkisessa kuulemistilaisuudessa helmikuussa.

Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet: Ihmisoikeudet ovat jakamattomia

Vapaaehtoiset romanikoordinaattorit seurasivat Amnestyn ja muiden toimijoiden ajankohtaista Euroopan romanien syrjinnän vastaista työtä ja jatkoivat uutiskirjeen toimittamista. Viestimme eri maiden ihmisoikeuksia loukkaavasta aborttilainsäädännöstä. Toimiston resurssien rajallisuus ei mahdollistanut muuta aiheeseen liittyvää työtä.

Ihmisoikeusjärjestelmän vahvistaminen: Suomen ihmisoikeuslinjaukset ja rakenteet toimivat

Suomen toinen kansallinen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelma hyväksyttiin helmikuussa. Sen pääteemat ovat perus- ja ihmisoikeuskasvatus ja -koulutus, yhdenvertaisuus, itsemääräämisoikeus sekä perusoikeudet ja digitalisaatio. Kunnianhimmittomuudesta huolimatta on sinänsä saavutus, että ohjelma tehtiin tällä hallituskaudella.

Suomen ihmisoikeustilanne oli YK:n jäsenvaltioiden arvioitavana ns. UPR-prosessissa Genevessä toukokuussa. Ylivoimaisesti suurin osa Suomen saamista 153 suosituksesta koski naiseen kohdistuvaa väkivaltaa sekä rasismia, vihapuhetta ja syrjintää. Suomi sai myös 8 suositusta translain

muuttamiseksi, lukuisia suosituksia ihmisoikeusrakenteiden resurssien lisäämiseksi sekä joitakin pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksia, ihmisoikeuskasvatusta ja totaalikieltäytyjiä koskevia suosituksia. Seurasimme käsittelyä Genevessä. Teimme yksin ja yhdessä muiden järjestöjen kanssa aktiivista ja monipuolista vaikuttamistyötä suositusten hyväksymisen puolesta. Suomi hyväksyi lopulta 120 suositusta kokonaan, 6 osittain ja otti tiedoksi eli hylkäsi 27 suositusta, mukaan lukien translakisuositukset.

Toimitimme alkuvuodesta YK:n rasminvastaiselle komitealle (CERD) Suomea koskevan raportin valtiota koskevaa tarkastelua varten. Raportissa kiinnitimme huomiota pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja siirtolaisten oikeuksiin, naiseen kohdistuvaan väkivaltaan, viharikoksiin ja ihmisoikeuskasvatukseen. Osallistuimme Suomen käsittelyyn Genevessä huhtikuussa. Päätelmissään komitea esitti huolensa mm. viimeaikaisista ulkomaalaislakimuutoksista, ulkomaalaisten säilöönnotosta putkassa, tiettyjen ryhmien positiivisten turvapaikkapäätösten määrän laskemisesta sekä paperittomien tilanteesta.

Lausuimme alkuvuodesta työryhmämietinnöstä perustuslain luottamuksellisen viestin salaisuutta koskevan säännöksen muuttamisesta. Kesällä lausuimme laajasta esityspaketista, joka sisälsi luonnokset siviilitiedustelua ja sotilastiedustelua koskevista lakiesityksistä sekä tiedustelutoiminnan valvonnasta. Nämä tiedustelulakiluonnokset olivat ihmisoikeusnäkökulmasta ongelmallisia, sillä ne toteutuessaan mahdollistaisivat viranomaisten laajamittaisen pääsyn yksityisyyden suojan suojaamaan viestintään.

Osallistuimme aktiivisesti ihmisoikeusvaltuuskunnan ja ihmisoikeudet ulkopoliitikassa -verkoston toimintaan ja saimme meille tärkeitä teemoja, kuten translaki ja turvapaikanhakijoiden oikeusturva käsittelyyn.

Kasvamme yhdessä ihmisoikeusliikkeeksi

Tavoitamme yhä useampia digitaalisesti

MITTAVAT AVAINLUVUT	2015	2016	2017
AMNESTY.FI			
Kävijämäärät	552 000	426 457	384 949
Vetoomuksen allekirjoitukset	194 270	190 156	175 201
Uniikit allekirjoittajat	104 720	77 826	72 404
FACEBOOK			
Seuraajamäärät	65 000	74 000	80 000
TWITTER			
Seuraajat	7 200	10 000	11 600
INSTAGRAM			
Seuraajat	1 700	6 600	8 800
SMS			
Tilaaajat	3600	4116	4136

Allekirjoittajia kesk.	46 %	44 %	43 %
SOS. MEDIA YHT.			
Tavoittavuus (reach)	19,8 M	31,1M	29 M

Vuoden 2017 eniten allekirjoituksia keränneet verkkovetoomukset olivat:

- Seiso Sakriksen rinnalla, 21 676 allekirjoitusta
- Pidätetyt ihmisoikeuspuolustajat Turkissa tarvitsevat apuasi, 19 284 allekirjoitusta
- Satoja homoiksi epäiltyjä siepattu, kidutettu ja tapettu Tšetšeniassa, 14 641 allekirjoitusta
- ”Milloin isi tulee kotiin?” – lääkärin teloitus estettävä! (Iran), 14 621 allekirjoitusta
- Pysäytä poikien teloitus (Somalia), 14 521 allekirjoitusta

Laajimman yleisön saaneet Facebook-postaukset olivat:

- #metoo 16.10.2017, 230 000 (tavoitettua henkilöä)
- Hyvää Minna Canthin ja tasa-arvon päivää 19.3.2017, 227 000
- Tasa-arvoinen avioliittolaki 17.2.2017, 144 000
- Presidentti Erdogan, muistatko kampanjoinnin puolestanne? 21.7.2017, 141 000
- ”Sinä päätät lapsiemme tulevaisuudesta”, 20.1.2017, 120 000

Vuoden 2017 voi tiivistää seuraavasti: vähemmän uniikkeja vetoajia ja vierailijoita sekä heikentynyt sosiaalisen median näkyvyys, mutta toimiva tukijaprosessi ja entistä enemmän seuraajia. Pystymme pienemmällä vierailija- ja vetoajamäärällä saavuttamaan liki samat tulokset kuin aikaisempina vuosina, mikä osoittaa, että tukijaprosessimme toimii.

Suurin yksittäinen haaste on Facebookin tavoittavuuden vähentyminen. Facebook tarjosi vielä pari vuotta sitten todella korkean orgaanisen näkyvyyden ja tavoittavuuden, mutta on järjestelmällisesti vähentänyt orgaanista näkyvyyttään. Tällä hetkellä orgaaninen näkyvyys ja sivuvierailut Facebookista ovat noin neljänneksen vuoden 2015 tasosta. Tätä on osittain paikannut maksettu mainonta.

Tämä on tarkoittanut, että olemme tehneet määrällisesti vähemmän vetoomuksia, mutta satsanneet enemmän valittuihin vetoomuksiin: vuonna 2016 vireillä oli noin 40 vetoomusta, vuonna 2017 enää 17. Tämä on myös tarkoittanut valittujen vetoomusten taktisempaa markkinointia. Uutiskirjeiden merkitys on myös korostunut. Kehitimme myös loppuvuodesta uudenlaista reaktiivisen vetoomuksen mallia, jossa pyrimme tarkentamaan sisältöjä, aikatauluja ja kohdennuksia suunnitelmallisemmin.

Twitterin seuraajamäärämme kasvaa tasaisesti. Asiantuntijaprofiloituminen toimii alustalla ja vuoden aikana kaikki asiantuntijat ovat aktivoituneet siellä. Facebookin tavoittavuuden heiketessä, Twitterin painoarvo myös vähemmän taktisessa viestinnässä on korostunut. Kuluneena vuonna loimme suunnitelman Instagramin hyödyntämisestä.

Saamme yhä useammat mukaan toimintaan

Amnestyn paikallisryhmät toimivat kaupungeissa itsenäisesti ja heitä tuettiin ihmisoikeustyössä erityisesti pääkampanjojen toteuttamisessa. Aktiivista toimintaa oli vuoden lopussa kahdeksassa kaupungissa (Turussa, Kuopiossa, Lahdessa, Tampereella, Helsingissä, Jyväskylässä, Joensuussa ja Kuopiossa). Paikallisryhmät osallistuivat tapahtumiin ja järjestivät mielenilmauksia. Paikallisryhmien ryhmäsihteerit tavattiin keväällä ja syksyllä. Heidät koulutettiin tulevista kampanjoista sekä sosiaalisen median hyödyntämisestä paikallisryhmätöinnässä. Säännöllistä yhteyttä ryhmiin oli kuukausittaisissa verkkotapaamisissa.

Ajankohtaisia toimintapyyntöjä ja kampanjauutisia välittävä Aktivistiviesti- uutiskirje tavoitti vuoden loppuun mennessä 1 115 tilaajaa. Aktivistiviestejä lähetettiin vuoden aikana 10 kpl. Aktivistiviestin tilaajamäärät ovat jatkuvassa pienessä kasvussa. Lisäsimme myös tukijoidemme aktiivisuutta lähettämällä heille säännöllisesti tiiviimpiä kirjeitä, joissa kehoitimme allekirjoittamaan ajankohtaisen vetoamuksen tai vetoamaan viranomaisiin sähköpostitse valmiin sähköpostipohjan avulla. Aktivistit ja tukijat lähettivät esimerkiksi noin 250 sähköpostia Timo Soinille Myanmarin apartheidin kaltaista syrjintää ja vakavaa vainoa kohtaavan Rohingya-vähemmistön puolesta sekä Norjan suurlähettiläälle Afganistaniin palautettavan norjalaisen Abbasin puolesta.

Tarjosimme yksilöllisen osallistumisen mahdollisuutta entistä laajemmalle joukolle jäseniämme ja tukijoitamme muun muassa kevään kuntavaalikampanjassa, johon ilmoittautui noin 250 aktivistia ja tukijaa eri puolilta Suomea. Osallistujat haastoivat omien paikkakuntiensa kuntavaaliehdokkaita sitoutumaan naisiin kohdistuvan väkivallan vastaiseen työhön sekä pakolaisten kuntapaikkojen lisäämiseen. Aktivistien tueksi valmistettiin vaalikäsikirja. Yleisöä kehoitettiin muun muassa kirjoittamaan viestejä kansanedustajille.

Aktivisteja innostettiin mukaan myös erilaisiin keskusteluihin ja mielenilmauksiin, joita vuoden aikana järjestettiin useita (esim. mielenilmaus Tsetsenian homovainoja vastaan 2.6. Venäjän Suurlähetystöllä, Idil Eserin syntymäpäivän mielenilmaus Kolmen sepän patsaalla 14.10., Transmuistopäivän muistotilaisuus 20.11. eduskuntatalon portailta, keskustelutilaisuus Afganistaniin liittyen Amnestyn tutkija Anna Shean johdolla 21.11., mielenilmaus Taner Kilicin vapauttamisen puolesta Turkin Suurlähetystöllä 22.11.).

Pakolaistyötä tekevä Turvassa-ydinryhmä osallistui niin kuntavaalikampanjointiin kuin vuosikokouksen työpajan suunnitteluun ja toteutukseen. Siinä pohdittiin, miten ihmisoikeusaktivistit voivat osallistua pakolaistilanteesta käytäviin keskusteluihin ja edistää positiivisen ilmapiirin rakentamista. Ryhmä työsti Asennetta sarvista -workshopin pohjalta nettitestiä ja tapasi syksyn aikana kuukausittain.

Turvassa-toimintaverkostossa oli vuoden lopussa 710 jäsentä (2016 lopussa 650). Verkostoa aktivoitiin uutiskirjein, joita lähetettiin vuoden aikana 20 kpl. Kirjeiden toimintapyyntöt liittyivät mm. kuntavaalikampanjaan, kiintiökampanjointiin, Myanmarin tilanteeseen sekä turvapaikanhakijoiden palautusten keskeyttämiseen Afganistaniin.

Joku raja! -verkosto kokoontui vuoden aikana lähes kuukausittain sekä koordinoi ja toteutti maaliskuussa tanssillisen flash mobin neljällä eri paikkakunnalla. Suurin osallistujamäärä, noin 50 henkilöä, saavutettiin Helsingin Narinkkatorilla. Tempaus kuvattiin Svenska YLE:n uutisiin ja näkyi myös printtimediaoissa. Joku raja! -verkoston jäsenet sekä muut Amnestyn aktivistit osallistuivat kansainvälisenä naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisena päivänä vuotuiseen Valoa, ei väkivaltaa -tempaukseen Helsingin Narinkkatorilla.

Kansainvälisenä homo- ja transfobian vastaisena päivänä Sateenkaariverkosto järjesti elokuvaillan, jossa keskusteltiin Tsetsenian tilanteesta (homovainot). Sateenkaariverkosto oli aktiivisesti mukana myös *Legal Gender Recognition in the Nordic Countries* -keskustelutilaisuudessa.

Aloitimme syyskuussa kuukausittaiset Aktivistitreffit, jossa jo olemassa olevat verkostot ja ryhmät kokoontuivat. Aktivistitreffit mahdollistivat tiedonvaihdon ryhmien ja verkostojen välillä, sekä matalan kynnyksen mahdollisuuden tulla mukaan toimintaan. Aktivistitreffejä järjestettiin syksyn aikana kolme kertaa ja jokaisella kerralla mukana oli myös uusia aktivisteja. Aktivistitreffejä jatketaan myös kevätkaudella, joka kuun viimeisenä tiistaina tai torstaina.

Tarjosimme aktivisteille ja muille Amnestyn työstä kiinnostuneille mahdollisuutta osallistua Pride-tapahtumiin ympäri Suomen, myös niissä kaupungeissa joissa paikallisryhmiä ei ole. Tarjosimme kiinnostuneille Pride-materiaaleja, joilla pystyi näppärästi laittamaan Amnestyn ständin

vetoamuksineen esille. Kaiken kaikkiaan Pride-tapahtumiin osallistui noin 80 Amnestyn aktivistia, jäsentä ja tukijaa.

Kirjeitä vapaudelle -kampanja järjestettiin vuoden lopussa. (katso yllä kohta ihmisoikeuspuolustajat). Tarjosimme aktivisteille mahdollisuutta tilata materiaalipaketteja oman tapahtuman järjestämiseen. Lähetimme materiaalipaketteja myös yhteistyökumppaneillemme (12 kpl). Yksilöllisen osallistumisen puolella jäimme viime vuoden tuloksista: paketteja tilattiin 41 kpl (2016 74 kpl). Tapahtumia kuitenkin järjestettiin ympäri Suomen. Kampanja näkyi niin kirjastoissa, kahviloissa, myyjäisissä kuin kauppakeskuksessakin.

Kampanjan osallistujamäärät laskivat merkittävästi. Suurimpana syynä laskuun voi pitää kohdehenkilöitä: Sekä Sakris Kupilan että Turkin ihmisoikeuspuolustajien puolesta oli jo ennen kampanja-aikaa viestitty olosuhteiden pakosta voimakkaasti, jolloin vastaanottajat olivat jo toimineet heidän puolestaan. Jos nämä allekirjoitukset otetaan huomioon, ylittyi viime vuoden tulos (42 754 vs 45 517). Kohdehenkilöitä oli tänä vuonna ainoastaan kolme, se selittää myös osan vetoamusallekirjoitusten ja korttien pienemmästä määrästä.

Kampanja lukuina	2016	2017
Koulujen toiminta	3 000	1 135
Vetoamukset verkossa	42 754	10 441 (45 517)
Toimintapaketien kautta	226	713
Tilatut toimintapaketit	76	41 (+12)
Solidaarisuuskortit verkossa	1 341	545
Solidaarisuuskortit postitse	1 527	115

Luomme uusia yhteistyömuotoja

Olimme, kuten yllä on jo kuvattu, Tom of Finland -elokuvan pääyhteistyökumppani. Tom of Finlandin juhlanäytös tuotti yli 6000 euroa. Muuta tapahtumayhteistyötä tehtiin mm. Maailma kylässä -festivaaleilla (omalla teltalla, keskustelutilaisuudella ja vihapuheseinällä) sekä Rakkautta & Anarkiaa -elokuvafestivaalilla.

Turvassa-kampanjassa olimme mukana kansainvälisessä *Give a home* -kotikonserttisarjassa. Helsingin Kaapelitehtaan tilaisuudessa Rita Kostama kertoi omasta kokemuksestaan pakolaisena. Esiintyjinä olivat Mira Luoti, Rami Almithawi, VIRTJA ja Around the Sun. Pakolaiskiintiökampanjaa toteutettiin laajassa järjestö- ja vaikuttajayhteistyössä, jossa oli lopulta mukana yli 40 järjestöä ja toimijaa.

Yleisradiolta neuvottelimme viikon ilmaista esitysaikaa yleishyödylliselle tietoiskulle. YLE esitti pakolaisaiheista videotamme noin viisi kertaa lokakuussa. Neuvottelimme myös vuoden lopussa kahden vuoden yhteistyön Lux Helsingin kanssa vuosille 2018-2019.

Teemme strategista mediaviestintää

Amnestyn medianäkyvyys oli kuluneena vuonna kokonaisuudessaan hieman heikompa kuin edeltävänä vuonna. Amnesty mainittiin vuoden aikana verkko- ja printtimedioissa yhteensä 4 685 kertaa (2016: 5 644). Tiedotteita lähetettiin niin ikään hieman vuotta 2016 vähemmän (48/68).

Käännöstiedotteiden pohjalta kerättävien pienten uutisten sijaan keskityimme räätälöityyn mediatyöhön ja pyrimme tavoittamaan suuria medioita säännöllisesti. Tiedotustyöllä on pyritty tuottamaan näkyvyyttä erityisesti Amnestyn Suomen osaston kampanjaprioriteeteille.

Naisiin kohdistuvasta väkivallasta tehdystä kuntavaaliselvityksestä kirjoitettiin laajasti. Artikkeleita julkaisivat muun muassa Yle, Hbl, HS, Iltalehti ja lukuisat suuret maakuntalehdet, ja tutkija Satu Lidman oli niin tv:ssä kuin radiossa haastateltavana.

Vuosiraportista uutisoivat suurimmat mediat, mukaan lukien, Yle, HS, IL, Hbl ja IS sekä monet maakuntalehdet. Toiminnanjohtaja oli haastateltavana molemmissa aamu-tv-ohjelmissa. Myös Suomen raportissa saama kritiikki maahanmuuttopolitiikasta nousi otsikoihin.

Amnestyn turvapaikkakannanottoihin on viitattu medioissa tasaiseen tahtiin pitkin vuotta ja pakolaisasiantuntijan mielipidetekstejä aiheesta on julkaistu muun muassa Turun Sanomissa, Etelä-Suomen Sanomissa ja Helsingin Sanomissa. Keväällä Amnesty mainittiin uutisissa sisäministeri Risikon ehdotuksesta pakolaiskiintiön nostamiseksi. Ilkassa julkaistiin toiminnanjohtajan vastine Juha Sipilän turvapaikkapoliittiseen kannanottoon. Syksyllä julkaistu Afganistan-raportti, joka linjasi, että palauttaminen Afganistaniin ei ole turvallista, keräsi kiitettävästi mediahuomiota. Raportista uutisoivat muun muassa HS, Yle ja Hbl. Raporttiin on viitattu lukuisissa uutisjutuissa myös myöhemmin. Raportin kirjoittajan Anna Shean vierailua hyödynnettiin Hbl:n, Svenska Yle:n ja Iltalehden artikkeleissa.

Heinäkuu nousi yhdeksi vuoden vilkkaimmista mediakuukausista, sillä kymmenen ihmisoikeuspuolustajan vangitseminen Turkissa nousi otsikoihin suomalaismediassa. Suomessa järjestetyistä mielenilmauksesta uutisoitiin ja toiminnanjohtajan mielipidekirjoitus aiheesta julkaistiin Iltalehdessä lokakuussa. Syksyn aikana median kiinnostusta herätti erityisesti Myanmarin kriisi ja rohingya-vähemmistöön kohdistuva sorto. Aktiivisesti mediatyön ansiosta aihetta käsiteltiin (ja Amnesty mainittiin) muun muassa Ylen tv-uutisissa, Maailmanpolitiikan arkipäivää ohjelmassa ja Suomen Kuvalehden pääkirjoituksessa.

Marraskuussa Helsingin Sanomat julkaisi Amnestyn translaki-kampanjan kasvon Sakris Kupilan vieraskynä-tekstin. Kupilan mielipidetekstejä julkaistaisiin myös Iltalehdessä ja Etelä-Suomen Sanomissa.

Naisten oikeuksien asiantuntijaa haastateltiin syksyllä naisiin kohdistuvasta väkivallasta muun muassa Kotiliesi- ja Anna-lehtiin, ja hänen mielipidekirjoitus raiskauksen määritelmästä julkaistiin HS:ssä.

Alkuvuodesta myös Tom of Finland -elokuvan yhteistyö sai näkyvyyttä, ja tavoitimme uusia lukijoita viihdesivujen ja elokuva-arvostelujen kautta.

Mediatyön lisäksi Amnesty teki ihmisoikeustyötään tunnetuksi Amnesty-lehden välityksellä. Lehti ilmestyi neljä kertaa vuoden aikana, ja painosmäärä oli noin 40 000. Lehden tekijäjoukko koostui pitkälti vapaaehtoisista kirjoittajista, kuvittajista ja valokuvaajista. Lehti jouduttiin taloudellisista syistä lakkauttamaan vuoden viimeiseen numeroon, mutta laadukasta sisältöä tarjotaan jatkossa verkkosivuillamme ilmestyvien pitkien artikkelien muodossa.

Kuukausi	Printti	Verkko	Painotus
Tammikuu	63	128	Asevienti Irakiin, EU-maiden terrorisminvastainen lainsäädäntö, kuntavaaliselvitys, Tom of Finland
Helmikuu	107	206	Joukkoteloitukset Syyriassa, EU-Turkki sopimus, Vuosiraportti, Palefacen video
Maaliskuu	48	133	Trump jäädytti pakolaiskiintiön, kuntavaaliedokkaat ja ihmisoikeudet, asemyynti Jemenissä
Huhtikuu	40	136	Niinistön ja Kiinan pääministerin tapaaminen, kuntapaikat pakolaisille, kuolemanrangaistusraportti, pakolaiskiintiövetoomus, Trump presidenttinä 100 päivää
Toukokuu	58	77	Ihmisoikeuspuolustajat ahtaalla, ESG ja Jani Leinonen Maailmankylässä-festareilla, Tsetsenian homovainot
Kesäkuu	42	181	Sakriksesta kv-kampanjan keulakuva, pakolaiskiintiö-keskustelutilaisuus, trans-

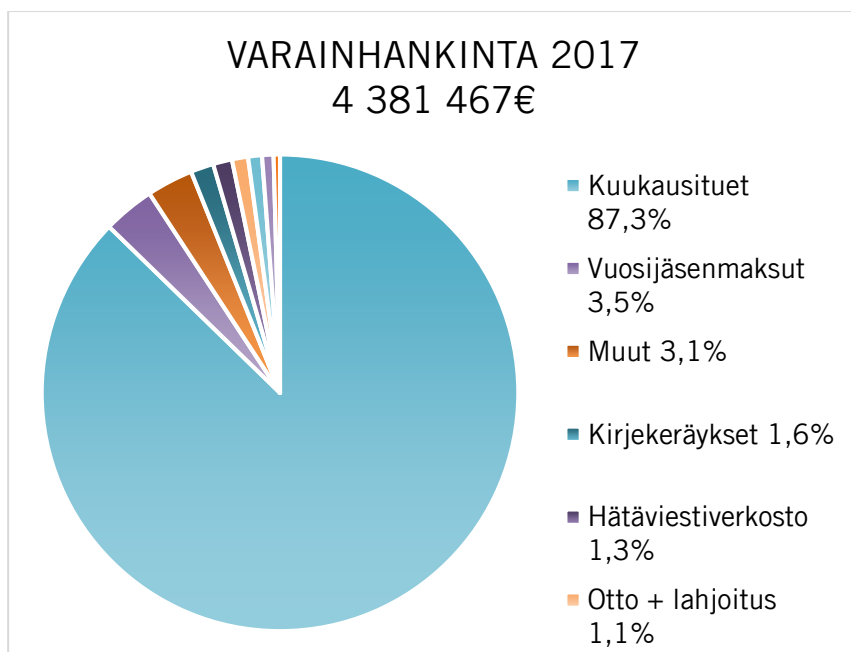
			seminaari ja translakikannanotto
Heinäkuu	100	300	Ei tiedotteita
Elokuu	43	160	Suomen vastaus YK:n ihmisoikeusneuvostolle, siviilejä loukussa Raqqassa, pakolaiskiintiö Suomen budjetissa
Syyskuu	71	130	Raiskatut naiset vailla oikeutta Bosniassa, satelliittikuvat Myanmarista, pakolaiset Thaimaassa
Lokakuu	91	278	Palautukset Afganistaniin, IO-puolustajat Turkissa, Myanmarin kriisi, vankilasiirrot Venäjällä
Marraskuu	68	200	Näännytystaktiikka Syyriassa, Afganistan-keskustelutilaisuus, siviiliuhrit Filippiineillä, naisiin kohdistuva verkkohäirintä, apartheid Myanmarissa
Joulukuu	62	117	Ihmisoikeuspuolustajat uhattuina, kynttiläpalkinto, EU-osasyllinen ihmisoikeusloukkauksiin Libyassa, Venäjä levittää homovihaa

Teemme tehokasta markkinointia

Markkinointityöryhmä suunnitteli ja toteutti markkinointikokonaisuuksia, joiden tavoitteena oli tukea varainhankintatavoitteita. Vuodelle 2017 suunniteltu juhlavuosikampanja ei toteutunut suunnitellusti haastavista kampanja-aikatauluista johtuen. Markkinointityöryhmän panos näkyi Tom of Finland-elokuvayhteistyössä, Maailma kylässä-festivaaleilla, Helsinki Pridessa, F2F-rekrytointimarkkinoinnissa, uusien kontaktien saamiseksi järjestetyissä kampanjoissa, digitaalisen varainhankinnan kohderyhmien kartoituksessa, joulukeräyksessä ja kumppanuuksien solmimisessa, esimerkkinä JC Decaux, Helsinki filmi ja Finnkino.

Turvaamme riittävän kasvun

Varainhankinnan tuotot ylittivät vuodelle asetetun tavoitteen. Tulot kasvoivat edellisvuodesta 3,6%. Hyvän tuloksen mahdollisti suuri joukko sitoutuneita kuukausilahjoittajia ja vuosijäseniä, onnistunut joulukeräys, tuottoisat juhlavuosiarpajaiset sekä useat pienemmät varainhankintakanavat. Keskeisimmät varainhankintamuodot olivat katuvarainhankinta eli F2F ja televarainhankinta.

Enemmän sitoutuneita säännöllisiä tukijoita

Kuukausitukien tuotot kasvoivat 4%. Vuonna 2017 Amnesty Suomen osastoa tuki taloudellisesti yhteensä 39 000 ihmistä. Heistä 9 053 olivat Amnestyn jäseniä ja runsaat 30 000 kuukausitukijoita. Saimme 4 617 uutta kuukausilahjoittajaa (16% edellisvuotta parempi tulos). Heistä runsaat 60% liittyi katuvarainhankinnan, 25% televarainhankinnan ja loput digitaalisen varainhankinnan kautta.

Investointimme erityisesti katuvarainhankintaan ja digitaaliseen varainhankintaan. Katuvarainhankinnan kilpailu kiristyi edelleen ja katuvarainhankkijoiden rekrytoimiseksi ja sitouttamiseksi tehtiin merkittäviä ponnistuksia.

Uusia tukijoita digitaalisten kanavien kautta

Digitaalisessa varainhankinnassa saavutimme tulotavoitteen, mutta uusien säännöllisten tukijoiden lukumäärä jäi asetetuista tavoitteista.

Muut pysyvät varainhankintamuodot

Joulukeräys, joka järjestettiin kolmatta kertaa, tällä kertaa naiseen kohdistuvan väkivallan vastaiseen työhön, oli onnistunut ylittäen 70 000 euron tavoitteen. Keräys toteutettiin suorapostituksella, verkkomainonnalla ja ulkomainonnalla, jonka meille tarjosi JC Decaux.

Amnesty sai tukea 7:e mars -säätioiltä, Greta Maria Lindbloms- säätioiltä sekä Karin Palanderin - muistosäätioiltä. Kaikki ovat Amnestyn pitkäaikaisia rahoittajia. Säätiovarainhankinnan laajentamista aloitettiin ja useita hakemuksia jätettiin, joskin vielä ilman myönteisiä päätöksiä.

Päivätyökeräys jäi pienimuotoiseksi. Neljä koulua ohjasi päivätyötuotot Amnestyn työhön pakolaisten oikeuksien puolesta.

Rohkeita kokeiluja

Arpajaiset järjestettiin nyt toista kertaa, tällä kertaa Suomen osaston 50-juhlavuoden kunniaksi. Tulos parani lähes 30% edellisistä kolmen vuoden takaisista arpajaisista. Yli 4 800 Amnestyn tukijaa osallistuivat arpajaisiin.

Automatia oy myönsi Amnestylle Otto + Lahjoitus kampanjan syksyllä 2017. Kampanja oli onnistunut ja Amnestylle tilitetty tulo oli 47 670 euroa.

Vahvempi organisaatio

Osallisuuden ja jäsendemokratian kehittäminen: Johtokunnan valmisteleva jäsendemokratian kehittämishanke hyväksyttiin vuosikokouksessa.

Vuosikokous ja syysseminaari kohtauspaikkana: Vuosikokous ja kevätseminaari pidettiin Helsingin Wanhassa Satamassa 25.-26.3. Kevätseminaarissa keskityttiin kuntavaalikampanjamme teemoihin. Kevätseminariin osallistujamäärä oli 145, vuosikokoukseen osallistui 44. Vuosikokouksessa uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Sonja Vartiala. Johtokunnan päätöksellä ei syysseminaria järjestetty.

Johtokunnan työn kehittäminen:

Johtokunnan jäseninä toimivat Sonja Vartiala (pj), Linda Nyholm (vpj), Aino-Kaisa Manninen (2. vpj), Elina Siira (th), Katariina Oivo, Amu Urhonen, Veronika Honkasalo ja Muhammed Shire.

Vartiala vastasi hankintapolitiikan valmistelun seurannasta sekä yritystoimintaan ja ihmisoikeuksiin liittyvistä kysymyksistä, Nyholm vastasi HLBTIQ-teemoista, yhteydenpidosta aktiiveihin, johtokunnan kesäretiriitin järjestelyistä sekä varainhankinnan seuraamisesta yhdessä taloudenhoitajan ja pj:n kanssa. Siira vastasi taloudenhoitajan toimen ohella sisäisen tarkastuksen laatimisesta ja suunnittelusta. Amu Urhosen vastuulla olivat muiden vähemmistöjen oikeuksiin liittyvien teemojen seuraaminen sekä henkilöstöasiat. Shire vastasi yhteydenpidosta aktiiveihin yhdessä Nyholmin ja Urhosen kanssa. Oivo tuki ICM-delegaatiota demokratiaan ja huume politiikkaan liittyvissä kysymyksissä ja Manninen valmisti sääntömuutosehdotuksia.

Kehittyvä toimisto: Kaikkien työntekijöiden kanssa käytiin vuosikellon mukaiset kehityskeskustelut. Keskustelurunkoa uudistettiin niin, että se huomioi paremmin onnistumiset ja työssä menestymisen edellytykset sekä työntekijän oman vastuun työn tuloksista. Helmi-maaliskuussa toimistossa käytiin YT-neuvottelut, joiden tarkoituksena oli varmistaa osaston vakaa talous myös jatkossa. Neuvotteluiden seurauksena käytiin toimenkuvien muutoksiin liittyviä neuvotteluja ja muita työkeskusteluja toiminnan raamien ja suunnan varmistamiseksi tai tarkistamiseksi.

Tytyväinen henkilöstä: Kriisinpurkutuki - ja ensiapuvalmius varmistettiin toimistolla. Henkilöstölle järjestettiin keväinen virkistyspäivä.

Strateginen johtaminen: Vuoden aikana tiimikoordinaatiolle järjestettiin kaksi Strategisen johtamisen koulutuspäivää. Nämä koulutukset sisälsivät temaattista sekä pohdinnallista näkökulmaa

Toimiva taloushallinto: Johtokunnan talousraportointi tehtiin kuukausittain sekä sisäisen talousraportointi tehtiin kvartaaleittain. Kaikilla tiimipäälliköillä ja toiminnanjohtajalla on pääsy kirjanpidon raportteihin

Luotettava it ja korkea tietoturva: Amnesty sai Microsoftin non-profit -statuksen ja siten huokeamman O365-palvelun. Massasähköpostijärjestelmän ylläpito ja kehitys on Roger Studio Oy:llä. F-Securen kanssa on koko vuoden ajan ollut pro bono -tietoturva projekti.

Yhteydet kansainväliseen liikkeeseen

Osaston puheenjohtaja, molemmat varapuheenjohtajat ja toiminnanjohtaja osallistuivat elokuussa Roomassa kansainväliseen edustajainkokoukseen. Osaston puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien kokoukseen Colombossa osallistui keväällä puheenjohtajan puolesta Katariina Oivo ja toiminnanjohtaja. Euroopan osastojen puheenjohtajien kokoukseen Berliinissä osallistui 2. varapuheenjohtaja Linda Nyholm ja Eurooppa-työn ohjausryhmän edustajana toiminnanjohtaja. 20 henkilöä kaikista pohjoismaista, Puolasta, Sloveniasta ja Tshekeistä osallistui edustajainkokousta valmistelevaan ns.

Nordic+ kokoukseen Helsingissä kesäkuussa. Eurooppa-työn ohjausryhmän kokouksissa toiminnanjohtaja on käynyt Lontoossa kesäkuussa ja lokakuussa. Hän myös osallistui Euroopan osastonjohtajien kokoukseen Varsovassa lokakuussa.

Viestintäpäällikkö ja verkkotuottaja osallistuivat kansainvälisen sihteeristön järjestämään vuotuisen globaaliin viestintäkokoukseen tammikuussa Lontoossa. Kansainvälisen sihteeristön järjestämään tapaamiseen, jossa käsiteltiin Sakris Kupilan ja Amnestyn kampanjakumppanuutta helmikuussa Lontoossa osallistui asiantuntijamme Pia Puu Oksanen ja Kupila itse. Molemmat nämä osallistuivat myös Brave-kampanjan kokoukseen Amsterdamissa huhtikuussa. Kupilan monet muut matkat vuoden aikana on kuvattu yllä tarkemmin.

Verkkotuottaja oli mukana yllä mainitussa Amsterdamin kokouksessa ja hän osallistui myös viestijöiden ja varainhankkijoiden kokoukseen Oxfordissa maaliskuussa.

Maakohtaisen työn ja yksilötyön asiantuntija osallistui Brave-vaikuttamista koskevaan kokoukseen Brysselissä maaliskuussa ja Itä-Euroopan ja Keski-Aasian työtä koskevaan kokoukseen Lontoossa kesäkuussa. Oikeudellinen asiantuntija seurasi Suomen käsittelyä YK:n rasisminvestaaisessa komiteassa huhtikuussa ja ihmisoikeustyön johtaja oli Genevessä seuraamassa Suomen määräaikaiskäsittelyä ihmisoikeusneuvostossa toukokuussa ja osallistui samanaikaisesti Amnestyn kansainväliseen lobbareitten kokoukseen.

Kesäkuussa Helsingissä järjestettiin pohjoismaiden kokous yhteisestä raiskauslainsäädäntöä koskevasta tulevasta työstä. Paikalla oli myös kansainvälisen sihteeristön asiantuntijoita. Suunnittelua jatkettiin marraskuussa Göteborgissa.

Ihmisoikeuskasvatuksen asiantuntija osallistui kesällä kansainvälisiä kampanjoita koskevaan kokoukseen Lontoossa ja kasvattajien Eurooppa-kokoukseen Pariisissa, sekä kymmenen nuoren ja Sakris Kupilan kanssa Pohjoismaiden nuorisokokoukseen. Ensin mainitussa kokouksessa mukana oli myös aktivisti Marja-Liisa Trux.

Fundraising skillshare koulutukseen toukokuussa osallistui varainhankintapäällikkö, kaksi varainhankintavastaavaa ja varainhankinnan koordinaattori sekä viestintätiimistä vastaava graafikko. Syksyllä varainhankintapäällikkö ja yksi varainhankintavastaava osallistuivat kansainväliseen varainhankkijoiden konferenssiin.

Viestintäpäällikkö osallistui globaaliin kampanjasuunnittelun ja arvioinnin koulutukseen syyskuussa Lontoossa. Kampanjakoordinaattori osallistui kampanjamenetelmäkoulutukseen marraskuussa Wienissä. Marraskuussa neljän hengen delegaatio osallistui uudenlaista viestintää koskevaan koulutukseen Kööpenhaminassa.

Toimistopäällikkö osallistui sekä kv- että pohjoismaiseen talouskokoukseen, ensimmäiseen etänä ja toiseen Oslossa. IT-vastaava osallistui kansainväliseen IT-kokoukseen Lontoossa.